

УДК 351.746.1:32.019.51:355.40(477)

<https://doi.org/10.62664/cpa.2026.01.33>

Микола ПУРІЙ,

здобувач вищої освіти

за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти,

ПВНЗ «Київський університет культури»

ORCID ID <https://orcid.org/0009-0005-9708-7468>

Микола ШЕВЧЕНКО,

здобувач вищої освіти

за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти,

ПВНЗ «Київський університет культури»

ORCID ID <https://orcid.org/0009-0001-9982-2244>

(© ПУРІЙ М., ШЕВЧЕНКО М., 2026)

ІНФОРМАЦІЙНІ АГЕНТСТВА ЯК СУБ'ЄКТИ ПРОПАГАНДИ У СУЧАСНІЙ ВІЙНІ ПРОТИ УКРАЇНИ

У статті досліджується роль інформаційних агентств як важливих суб'єктів пропаганди в сучасній війні проти України, де інформаційний простір постає одним із ключових напрямів гібридного протиборства. Обґрунтовано, що в умовах російсько-української війни інформаційні агентства перестають бути лише посередниками в передачі новин і дедалі частіше функціонують як інструменти цілеспрямованого політичного впливу, легітимації агресії, формування викривленої картини реальності та маніпулювання масовою свідомістю. Автори акцентують увагу на тому, що специфіка діяльності таких агентств полягає в поєднанні оперативності, видимої об'єктивності та широкого охоплення аудиторії, що надає пропагандистським повідомленням ознак достовірності й

підсилює їх вплив як усередині держави-агресора, так і за її межами. Доведено, що російські інформаційні агентства в сучасній війні виконують функції конструювання і тиражування стратегічних наративів, спрямованих на делегітимацію української державності, виправдання воєнної агресії, дискредитацію Збройних сил України, деморалізацію суспільства та дезорієнтацію міжнародної спільноти. Значна увага надається механізмам маскування пропаганди під нейтральний новинний контент, а також аналізу лексичних, смислових і комунікативних технологій, за допомогою яких інформаційні агентства трансформують факти в політично вигідні інтерпретації. Наголошується, що в умовах інформаційної війни особливого значення набуває не лише зміст повідомлень, а й інституційна природа медіа, ступінь їх залежності від державної влади та включеність до системи стратегічних комунікацій агресора. У підсумку зроблено висновок, що інформаційні агентства в сучасній війні проти України варто розглядати як складник інфраструктури гібридної агресії, а їх дослідження є важливим для розуміння механізмів пропаганди, зміцнення інформаційної безпеки та вироблення ефективних засобів протидії дезінформаційному впливу.

Ключові слова: *інформаційні агентства, пропаганда, інформаційна війна, російсько-українська війна, масмедіа, медіавплив.*

Mykola PURII,

PhD student

(third, educational and research level of higher education),

Private Higher Educational Institution Kyiv University of Culture

ORCID ID <https://orcid.org/0009-0005-9708-7468>

Mykola SHEVCHENKO,

Third-cycle (educational and scientific / PhD) higher education student

Private Higher Educational Institution Kyiv University of Culture

NEWS AGENCIES AS PROPAGANDA SUBJECTS IN THE MODERN WAR AGAINST UKRAINE

The article examines the role of news agencies as important propaganda subjects in the modern war against Ukraine, where the information space is one of the key areas of hybrid confrontation. It is substantiated that in the conditions of the Russian-Ukrainian war, news agencies cease to be only intermediaries in the transmission of news and increasingly function as instruments of targeted political influence, legitimization of aggression, formation of a distorted picture of reality and manipulation of mass consciousness. The author emphasizes that the specificity of the activities of such agencies lies in the combination of efficiency, apparent objectivity and wide audience coverage, which gives propaganda messages signs of credibility and strengthens their influence both within the aggressor state and beyond its borders. It is proven that Russian news agencies in modern warfare perform the functions of constructing and replicating strategic narratives aimed at delegitimizing Ukrainian statehood, justifying military aggression, discrediting the Armed Forces of Ukraine, demoralizing society, and disorienting the international community. Considerable attention is paid to the mechanisms of disguising propaganda as neutral news content, as well as the analysis of lexical, semantic, and communicative technologies by which news agencies transform facts into politically advantageous interpretations. It is emphasized that in the conditions of information warfare, not only the content of messages but also the institutional nature of the media, the degree of their dependence on state power, and their inclusion in the aggressor's strategic communications system are of particular importance. As a result, the conclusion is made that information agencies in the modern war against Ukraine should be considered as a component of the infrastructure of hybrid aggression, and their

research is important for understanding the mechanisms of propaganda, strengthening information security and developing effective means of countering disinformation influence.

***Keywords:** information agencies, propaganda, information war, Russian-Ukrainian war, mass media, media influence.*

Постановка проблеми. У сучасних умовах російсько-української війни інформаційний простір перетворився на один із ключових вимірів збройного, політичного та психологічного протистояння. Поряд із воєнними діями, дипломатичним тиском, економічними обмеженнями та кіберопераціями дедалі більшого значення набуває цілеспрямований інформаційний вплив, спрямований на формування потрібних інтерпретацій подій, легітимацію агресії, деморалізацію суспільства та підрив міжнародної підтримки України. У цій системі особливе місце посідають інформаційні агентства, що завдяки своїй оперативності, формальному статусу джерела новин, широкому охопленню аудиторії та здатності задавати порядок денний для інших медіа стають важливими учасниками інформаційної війни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика інформаційних агентств як суб'єктів пропаганди у сучасній війні проти України дедалі активніше розробляється у вітчизняному та міжнародному науково-аналітичному дискурсі. Особлива увага надається трансформації російської пропаганди в умовах повномасштабної війни, її адаптації до цифрового середовища, посиленню технологій маніпулятивного впливу та маскуванню пропагандистських меседжів під нейтральний інформаційний контент [1]. Важливий пласт сучасних досліджень становлять аналітичні доповіді, присвячені стану свободи слова, контролю над медіасередовищем і зростанню репресивних практик у російській федерації, де інформаційна

політика дедалі виразніше підпорядковується завданням державної мобілізації, виправдання агресії та обмеження альтернативних джерел інформації [2]. Окремий напрям досліджень стосується вивчення російських пропагандистських наративів у міжнародному інформаційному просторі, зокрема в країнах Глобального Півдня, де медійний вплив використовується для розмивання відповідальності агресора, поширення вигідних Кремлю інтерпретацій та формування ефекту моральної еквівалентності між жертвою і агресором [3].

Суттєве значення для осмислення цієї проблеми мають також праці та аналітичні матеріали, присвячені обмеженню діяльності російських пропагандистських медіа в європейському просторі, а також дослідженню механізмів блокування каналів дезінформації й протидії ворожим комунікаційним мережам [4; 6]. Важливим є і правовий аспект проблеми, що розкривається через аналіз нормативних змін у росії після початку її повномасштабного вторгнення в Україну, зокрема криміналізації так званих «фейків про армію», що створило додаткові умови для монополізації інформаційного простору державними або наближеними до влади медіаструктурами [5]. У цьому контексті на окрему увагу заслуговують матеріали, що висвітлюють реакцію міжнародної професійної спільноти на діяльність російських державних агентств, зокрема питання довіри до контенту, його відповідності журналістським стандартам та виключення таких структур із глобальних інформаційних платформ [7].

Метою дослідження є з'ясування ролі інформаційних агентств як суб'єктів пропаганди у сучасній війні проти України. Особлива увага зосереджується на виявленні основних механізмів їх інформаційного впливу, способів конструювання пропагандистських наративів та значення в системі гібридної агресії.

Виклад основного матеріалу. У сучасній війні проти України інформаційний компонент перестав бути лише допоміжним елементом воєнних дій і перетворився на один із ключових театрів протистояння. Поряд із ракетними ударами, окупацією територій, кібератаками та економічним тиском російська федерація системно застосовує інформаційні засоби для руйнування української державності, деморалізації населення, дезорієнтації міжнародної аудиторії та легітимації власної агресії. У цій системі особливе місце посідають інформаційні агентства, що формально функціонують як виробники новин, проте фактично дедалі частіше виконують роль інструментів державної пропаганди, інформаційно-психологічного впливу та зовнішньополітичного супроводу війни. Європейські інституції безпосередньо пов'язали низку російських медіаструктур із підтримкою війни проти України, а в разі Rossiya Segodnya офіційно зафіксували її роль у поширенні прокремлівської пропаганди та дезінформації про війну, зокрема через Sputnik, RIA Novosti та пов'язані платформи [1]. Інформаційне агентство в класичному розумінні має забезпечувати оперативний, максимально нейтральний і верифікований потік новин для інших медіа. Воно є первинною ланкою інформаційного ланцюга: продукує короткі повідомлення, формує стрічку новин, задає початкові інтерпретаційні межі для газет, телеканалів, онлайнвидань, блогерів і міжнародних передруків. Саме тому агентство, що втрачає редакційну автономію і починає працювати як частина державної політичної машини, набуває винятково небезпечного впливу. Його пропагандистська ефективність ґрунтується не лише на змісті повідомлень, а й на формі їх подання: короткий формат, посилання на «офіційні джерела», видимість інформаційної нейтральності, висока швидкість поширення та можливість багаторазового відтворення в інших каналах комунікації створюють ілюзію достовірності. Саме тому інформаційні агентства в умовах війни можуть діяти не як журналістські інституції, а як вузли

масового тиражування політично вигідних наративів. На тлі загального погіршення медійної свободи в росії цей процес став особливо очевидним після її повномасштабного вторгнення на суверенну українську територію 2022 року. Freedom House у своїх оцінках наголошує на всеохопному характері гіперпатріотичної пропаганди, контрольованому медіасередовищі та посиленні репресій проти незалежного висловлювання в росії [2].

Суб'єктність інформаційних агентств у пропаганді проявляється щонайменше в трьох вимірах. По-перше, вони постають виробниками смислів, тобто не просто передають інформацію, а відбирають факти, визначають акценти, підміняють поняття й нав'язують потрібну державі інтерпретацію подій. По-друге, вони функціонують як ретранслятори офіційної позиції, надаючи пропагандистським тезам статусу «новини». По-третє, вони інтегруються в ширший механізм інформаційної війни, у якому новинні повідомлення стають сировиною для телевізійних токшоу, телеграм-каналів, ботомереж, блогерів, закордонних проксі-ресурсів та дипломатичної риторики. Завдяки цьому одна й та сама теза може циркулювати одночасно в різних жанрах і різних середовищах – як новина, аналітика, коментар експерта, «думка громадськості», мем або псевдорозслідування. У такій системі агентство є не периферійним, а центральним елементом інформаційної операції, оскільки саме воно запускає легітимований первинний сигнал. На цьому тлі цілком закономірно, що питання про роль агентств у війні проти України вийшло далеко за межі медіазнавчої дискусії й стало предметом санкційної, безпекової та правової реакції міжнародних інституцій. Особливої уваги варто надати російському агентству TASS та медіагрупі Rossiya Segodnya, до складу якої входять RIA Novosti, Sputnik, RIA.RU, InoSMI та інші ресурси. Сам TASS у власних матеріалах називає себе провідним урядовим інформаційним агентством росії та наголошує на історичній функції поширення офіційної інформації. Така самоідентифікація вже свідчить про

інституційну близькість до державного апарату. Ще показовішою є оцінка Rossiya Segodnya з боку ЄС: у санкційних документах прямо зазначено, що ця структура є урядовопов'язаною, фінансується з федерального бюджету російської федерації та через підпорядкований медіаресурс Sputnik поширювала прокремлівську пропаганду й дезінформацію щодо війни проти України, зокрема називала Україну «нацистським режимом», поширювала неправдиві повідомлення про «біолабораторії» та перекладала відповідальність за продовольчу кризу в Африці на західні санкції. До пов'язаних із цією структурою ресурсів ЄС відніс, зокрема, Sputnik, RIA Novosti, RIA.RU, PRIME, InoSMI, Baltnews та Ukraina.ru. Це важливо, оскільки демонструє: ідеться не про окремі «помилки редакції», а про системний, інституційно організований пропагандистський комплекс [3].

Пропагандистська діяльність таких агентств у війні проти України базується на низці сталих наративів. Перший наратив – делегітимація української державності через ярлики «неонацизм», «маріонетковість», «зовнішнє управління», «терористичний режим». Другий – виправдання російської агресії як нібито «вимушеної оборони», «захисту населення Донбасу», «превентивного удару» або «спеціальної військової операції». Третій – конструювання образу колективного Заходу як головного винуватця війни, продовольчої кризи, енергетичної нестабільності та «затягування конфлікту». Четвертий – дискредитація української армії, державних інституцій та союзників України через теми «корупції», «змов», «військових злочинів України», «втоми Заходу» або «безперспективності опору». П'ятий – нормалізація окупації через мову «відновлення мирного життя», «інтеграції нових регіонів», «референдумів» та «гуманітарної допомоги». Усі ці конструкції не є випадковими: вони мають одночасно працювати на внутрішню російську аудиторію, мешканців тимчасово окупованих територій, країни Глобального Півдня та західне суспільство, де пропаганда намагається посіяти сумнів, утому і моральну симетрію між

агресором та жертвою. Європейські та міжнародні оцінки фіксують саме такий системний характер російських інформаційних операцій. Суттєвою особливістю агентської пропаганди є її маскуванню під стандарт новинності. На відміну від телевізійного політичного шоу, де пропагандистський намір часто очевидний, стрічка агентства оформлюється як коротке повідомлення з посиланням на посадовця, офіційну заяву, пресслужбу, «джерело» чи «експерта». Таким чином ідеологічно навантажене повідомлення подається як нейтральна констатація факту. Пропаганда тут діє через відбір, порядок денний і мову: окупація називається «звільненням», депортація – «евакуацією», агресія – «операцією», воєнні злочини – «інцидентами», а цивільні жертви або ігноруються, або пояснюються діями української сторони. Саме лексична нормалізація насильства є однією з найнебезпечніших функцій інформаційних агентств у війні. Коли така мова відтворюється багаторазово, вона починає формувати когнітивну карту реальності, у межах якої агресор виглядає суб'єктом «порядку», а жертва – джерелом «хаосу». Міжнародні рішення щодо обмеження діяльності окремих російських агентських платформ у ЄС віддзеркалюють розуміння того, що мова новин у цих умовах стала не описом подій, а зброєю впливу [4].

Окремий вимір проблеми – правове та політичне середовище, у якому діють російські агентства. У березні 2022 року в росії було ухвалено законодавчі норми, що криміналізують поширення того, що влада визначає як «фейкову інформацію» про армію, а також «дискредитацію» збройних сил; Reuters повідомляв, що покарання може сягати 15 років ув'язнення [5]. Наслідком стало фактичне витіснення незалежної журналістики та самоцензура навіть у міжнародних медіа, частина яких зупинила або обмежила роботу в росії після ухвалення цих норм. За таких умов інформаційні агентства, пов'язані з державою, отримують не просто перевагу, а майже монопольне становище у виробництві новинного потоку.

Вони працюють не в конкурентному інформаційному середовищі, а в керованій системі, де альтернативне тлумачення подій карається як злочин. Так це означає, що пропагандистська функція агентств посилюється завдяки репресивному правовому каркасу: держава не лише продукує потрібні наративи, а й усуває можливість їх ефективного спростування всередині країни. Важливо наголосити, що роль інформаційних агентств у війні не обмежується територією самої росії. Їх продукт розраховано на транскордонне поширення та адаптацію. Раніше таку функцію активно виконував Sputnik, а згодом її підхопили інші пов'язані ресурси, локалізовані мовні версії, а також посередницькі майданчики, що передрукують або переказують російські матеріали без належної верифікації. Саме тому 2024 року ЄС розширив обмежувальні заходи щодо російських медійних структур: до переліку ресурсів, розповсюдження яких було призупинено в ЄС, увійшли RIA Novosti, Izvestia, Rossiyskaya Gazeta та Voice of Europe, причому європейська сторона обґрунтовувала це тим, що ці ресурси є істотними та інструментальними в підтримці російської агресії проти України [6].

Отже, на міжнародному рівні інформаційні агентства почали розглядатися не лише як комунікаційні суб'єкти, а як елементи інфраструктури агресії.

Показовою є й реакція професійної спільноти. Після початку повномасштабного вторгнення Європейський альянс інформаційних агентств призупинив участь TASS, мотивуючи це неможливістю забезпечення неупереджених новин, а Reuters у березні 2022 року вилучив контент TASS зі свого B2B-маркетплейсу Reuters Connect, прямо вказавши, що поширення матеріалів російського державного агентства не узгоджується з принципами довіри Thomson Reuters [7]. Такі кроки свідчать про те, що професійне середовище також перестало сприймати окремі російські агентства як звичайних учасників глобального новинного ринку.

Їх продукція дедалі більше ототожнюється не з журналістикою, а з керованою політичною комунікацією, що має принципове значення для оцінки сучасної пропаганди: у ній авторитет новинного агентства використовується як технологія маскуванню владної маніпуляції. Надзвичайно руйнівним є вплив агентської пропаганди на тимчасово окупованих територіях України. За оцінками Freedom House, у російсько-окупованих територіях свобода медіа жорстко обмежена, а дозволеними фактично залишаються лише «офіційні» місцеві мовники, сайти та друковані видання, що значною мірою передрукують російську й окупаційну пропаганду; висвітлення війни там відповідає шаблонам російських державних медіа, де вторгнення позначається терміном «спеціальна військова операція» [8]. Так це означає, що інформаційні агентства стають джерелом не просто зовнішнього впливу, а режиму повсякденної інформаційної окупації. Людина в такому середовищі втрачає доступ до альтернативного новинного потоку, а отже, позбавляється можливості самостійно порівнювати, сумніватися, перевіряти і формувати автономну думку. Інформаційна агентура працює тут як інструмент зміни соціальної пам'яті, політичної ідентичності та уявлень про нормальність. Сучасна війна доводить, що окупація території без окупації інформаційного простору є нестійкою, тому медіаконтроль стає обов'язковим супутником військового контролю.

Не менш важливим є міжнародний вимір впливу. Російські інформаційні агентства працюють не лише на переконання власного населення. Вони прагнуть змінити межі глобального сприйняття війни: подати Україну як територію «геополітичного конфлікту великих сил», розмити факт агресії, знецінити міжнародне право, перевести увагу з воєнних злочинів на енергетичні ціни, міграцію або втому від війни. У цьому сенсі агентська пропаганда діє не лише брехнею, а й структурою акцентів. Вона може не заперечувати сам факт бойових дій, але

систематично зміщувати розмову від відповідальності Росії до нібито «спільної провини» всіх сторін. Так формується ефект моральної еквівалентності, що особливо небезпечний у демократичних суспільствах, де цінується плюралізм думок і часто немає достатнього імунітету до професійно впакованої дезінформації. Саме тому міжнародні організації наголошують на потребі захищати вільні та незалежні медіа як умову доступу суспільства до правдивої, а подекуди й життєво потрібної інформації під час війни. UNESCO прямо наголошує, що незалежні мовники забезпечують цивільному населенню доступ до життєво важливої інформації та спростовують дезінформацію і чутки [9].

У цьому контексті принципово важливо розмежовувати журналістику і пропаганду. Не кожне державне медіа автоматично є інструментом пропаганди, але перетин певних ознак дає підстави для такого висновку. Серед них: інституційна залежність від державної влади; систематичне відтворення воєнно-політичних наративів без критичної дистанції; лексичне виправдання агресії; поширення спростованих або неперевіраних тверджень; відсутність балансу позицій; санкційні або професійні реакції на порушення стандартів; інтеграція до ширших мереж інформаційного впливу. У випадку низки російських агентств ці ознаки проявляються комплексно. Саме тому вони є не просто каналами комунікації, а суб'єктами пропаганди, тобто активними учасниками боротьби за сприйняття реальності. Такий підхід дозволяє перейти від моральної оцінки до аналітичної: вивчати агентства не лише як медіа, а як інструменти стратегічного впливу в системі гібридної війни. Для України та її партнерів це означає, що протидія пропаганді не може зводитися лише до блокування окремих сайтів або епізодичного фактчекінгу. Потрібна комплексна стратегія, що включає моніторинг агентських повідомлень, швидке спростування ключових фейків, підтримку незалежної журналістики, зміцнення міжнародної санкційної координації, розвиток медіаграмотності

та створення стійких механізмів донесення перевіреної інформації до населення на прифронтових і деокупованих територіях [10]. Водночас важливо не копіювати логіку пропаганди як відповідь, а зберігати відмінність між захистом інформаційного простору та політично вмотивованою маніпуляцією. Демократична держава виграє інформаційну війну не тоді, коли виробляє більше шуму, а тоді, коли забезпечує більшу довіру до власних джерел, більшу прозорість комунікації та вищу якість публічного слова. Саме довіра є головним ресурсом протистояння агентській пропаганді.

Висновки. В умовах сучасної російсько-української війни інформаційні агентства постають не лише як канали передачі новин, а як активні суб'єкти інформаційного протиборства, здатні впливати на суспільну свідомість, міжнародне сприйняття подій та політичні рішення. Їх роль значно виходить за межі традиційної журналістики, оскільки в умовах війни вони стають інструментами формування вигідної агресору картини світу, легітимації насильства, виправдання окупаційної політики та дискредитації жертви агресії. Особливо це стосується російських державних і наближених до влади інформаційних агентств, що функціонують як елементи єдиного пропагандистського механізму. Проведений нами аналіз дає підстави стверджувати, що інформаційні агентства у війні проти України виконують низку стратегічних функцій: формують і тиражують базові пропагандистські наративи, підмінюють факти політично вигідними інтерпретаціями, забезпечують інформаційну підтримку воєнної агресії, впливають на населення тимчасово окупованих територій та намагаються трансформувати міжнародний порядок денний у бажаному для Кремля напрямку. Саме завдяки авторитету «новинного джерела» такі агентства здатні надавати пропаганді ознак достовірності, оперативності та офіційності, що суттєво підсилює їх вплив. Водночас дослідження засвідчило, що сучасна інформаційна війна точиться не лише за контроль

над фактами, а й за контроль над інституціями, що ці факти подають, інтерпретують і легітимують. Саме тому протидія пропагандистській діяльності інформаційних агентств повинна бути системною і включати міжнародну санкційну політику, підтримку незалежних медіа, оперативне спростування дезінформації, посилення медіаграмотності населення та розвиток національної інформаційної стійкості.

Таким чином, інформаційні агентства в сучасній війні проти України варто розглядати як важливий елемент гібридної агресії, що поєднує медійний вплив, політичну маніпуляцію та психологічний тиск. Їх вивчення має вагоме значення не лише для медіазнавства, а й для сфери національної безпеки, стратегічних комунікацій та формування ефективної державної політики у сфері захисту інформаційного простору України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. «Те, що виглядало ледь не науковою фантастикою, почало працювати»: як змінилася пропаганда РФ у війні проти України. *Суспільне Мовлення*. URL: <https://suspilne.media/donbas/1245336-te-so-vigladalo-led-ne-naukovou-fantastikou-pocalo-pracuvati-ak-zminilasa-propaganda-rf-u-vijni-proti-ukraini>.
2. Russia : Freedom in the World 2025 Country Report. *Freedom House*. URL: <https://freedomhouse.org/country/russia/freedom-world/2025>.
3. Війна і битва наративів : як російська пропаганда діє в медійному просторі Глобального Півдня. *Детектор медіа*. URL: <https://detector.media/infospace/article/210274/2023-04-19-viy-na-i-bytva-naratyviv-yak-rosiyska-propaganda-diie-v-mediynomu-prostori-globalnogo-pivdnya>.

4. У деяких країнах ЄС заблокували доступ до телеграм-каналів російських пропагандистських ЗМІ. *ZMINA. Центр прав людини*. URL: <https://zmina.info/news/u-deyakyh-krayinah-yes-zablokuvaly-dostup-do-telegram-kanaliv-rosijskyh-propagandystskyh-zmi>.
5. Держдума Росії схвалила законопроект про позбавлення волі за «фейки про армію». *Радіо Свобода*. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-derzhduma-rosii-zakonoproiekt-pozbavlennia-voli-za-feiky-pro-armiu/31735732.html>.
6. Євросоюз заборонив ще 4 російських ресурси пропаганди. *Українська правда*. URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2024/05/17/7456276>.
7. Чи довіряють українці Thomson Reuters? *Експедиція : Досвід*. URL: <https://eksp.dosvid.v.ua/ukraincyam/chi-doviryayut-thomson-reuters.html>.
8. Ukraine : Freedom on the Net 2025 Country Report. *Freedom House*. URL: <https://freedomhouse.org/country/ukraine/freedom-net/2025>.
9. Ukraine : UNESCO working for truth and life-saving information. *UNESCO*. URL: <https://www.unesco.org/en/articles/ukraine-unesco-working-truth-and-life-saving-information>.
10. Протидія дезінформації в умовах війни : українське законодавство та роль медіа. *Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення*. URL: <https://webportal.nrada.gov.ua/protydiya-dezinformatsiyi-v-umovah-vijny-ukrayinske-zakonodavstvo-ta-rol-media>.

REFERENCES

1. «Te, shcho vyhliadalo led ne naukovoju fantastykoju, pochalo pratsiuvaty» : yak zminylasia propaganda RF u viini proty Ukrainy [«What looked like almost science fiction has started to work» : how Russian propaganda has changed in the war against Ukraine]. *Suspilne Movlennia*. URL: <https://suspilne.media/donbas/1245336-te-so-vigladalo-led-ne-naukovou>

[fantastikou-pocalo-pracuvati-ak-zminilasa-propaganda-rf-u-vijni-proti-ukraini](#).

[in Ukrainian]

2. Russia : Freedom in the World 2025 Country Report. *Freedom House*. URL: <https://freedomhouse.org/country/russia/freedom-world/2025>. [in English]

3. Viina i bytva naratyviv : yak rosiiska propaganda diie v mediinomu prostori Hlobalnoho Pivdnia [War and the battle of narratives : how Russian propaganda operates in the media space of the Global South]. *Detektor media*. URL: <https://detector.media/infospace/article/210274/2023-04-19-viyna-i-bytva-naratyviv-yak-rosiyska-propaganda-diie-v-mediynomu-prostori-globalnogo-pivdnia>. [in Ukrainian]

4. U deiakykh krainakh YES zablokuvaly dostup do telehram-kanaliv rosiiskykh propahandystskykh ZMI [In some EU countries, access to telegram channels of Russian propaganda media has been blocked]. *ZMINA. Tsentralna pravda liudyny*. URL: <https://zmina.info/news/u-deyakyh-krainakh-yes-zablokuvaly-dostup-do-telegram-kanaliv-rosiiskykh-propahandystskykh-zmi>. [in Ukrainian]

5. Derzhduma Rosii skhvalyla zakonoproiekt pro pozbavlennia voli za «feiky pro armiiu» [The Russian State Duma approved a bill on imprisonment for «fakes about the army»]. *Radio Svoboda*. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-derzhduma-rosii-zakonoproiekt-pozbavlennia-voli-za-feiky-pro-armiu/31735732.html>. [in Ukrainian]

6. Yevrosoiuz zaboronyv shche 4 rosiiskykh resursy propahandy [The European Union has banned 4 more Russian propaganda resources]. *Ukrainska pravda*. URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2024/05/17/7456276>. [in Ukrainian]

7. Chy doviriavut ukrainci Thomson Reuters? [Do Ukrainians trust Thomson Reuters?]. *Ekspedytsiia : Dosvid*. URL: <https://eksp.dosvid.v.ua/ukraincyam/chi-doviryayut-thomson-reuters.html>. [in Ukrainian]

8. Ukraine : Freedom on the Net 2025 Country Report. *Freedom House*. URL: <https://freedomhouse.org/country/ukraine/freedom-net/2025>. [in English]
9. Ukraine : UNESCO working for truth and life-saving information. *UNESCO*. URL: <https://www.unesco.org/en/articles/ukraine-unesco-working-truth-and-life-saving-information>. [in English]
10. Protydiia dezinformatsii v umovakh viiny : ukrainske zakonodavstvo ta rol media [Countering disinformation in war conditions : Ukrainian legislation and the role of media]. *Natsionalna rada Ukrainy z pytan telebachennia i radiomovlennia*. URL: <https://webportal.nrada.gov.ua/protydiya-dezinformatsiyi-v-umovah-vijny-ukrayinske-zakonodavstvo-ta-rol-media>. [in Ukrainian]

Дата першого надходження статті до видання: 27.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 26.04.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 29.05.2026